

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

יא.

עין משפט
נר מצוה

(א) ע"י מוס' גיטין ה' ד"ה ו
הוא ק"ל, (ב) גיטין ו'
פ"א: יבמות ק"ז: ו"ג'
(ג) גיטין י"ג: ע"י מוס' שם,
(ד) וקשה ל"כ ממי מדע
שעת המחלה דהא בקטנות
אינה יכולה למחות כר"י וי"ל
בגון שהמחלה מהנה נוחה
יוס לפי גדלותה וכן נהנה
חיי או יומת לאחר גדלותה.
ח"י (גיטין ו', ה) לקמן
ב"ב ז"ק (ל"ג: א) ויבמות
ב"ב ז"ק (ל"ג: א) ויבמות
פ"ט. לקמן ל"ט: ד"ל.
(ח) [לקמן י"ג, ט] (ט) [ל"ג: ג'
ק"ן], (י) ג"כ: משמתי,
(כ) ג"כ: משמתי,
(ל) [דברים כ"ב, ט] (ו"ג)
מוס' ז"ק קט: ד"ה קטן
מוס' סנהדרין פ"א: [.]

גליון הש"ס

גמ' שלא יראה האבא
בשבר. פ"ב דמלא מ"ז נדה
דף ד' ע"ב: תוס' ד"ה ל"ב
גדולה. וא"ח והלא כבר
גדולה. ע"י נדה מ"ד ע"ב
מוס' ד"ה שלשים יום: [.]

מוסף רש"י

זכין לאדם שלא בפניו
ואין חבין לראש שלא
בפניו. פ"ב ד"ה א"ל
לעשות עמו שלל מדעתו
לזכר שאל מונה או
הפסד (קדושין ב'ג) דלמן
אדם נעשה שלל לחביו
שאל מדעתו להפקירו, אבל
להורו אן סקדי דלמא
ליה לסיק זכין ואין חבין
(חולין ג"ג) דבר שהוא
לעמו קרוי מונה: יע"ב: [.]
ובגין ב"ב: (ד) דבר שהוא
חוב לו שאינו חפז בו
(סוטה כ"ה). אלו נעדרת.
דוקא נערה שהשפחה
שה שערות עד שמגדל:
והם ששה חמשים שבין
נערוה לגדולה, אבל קטנה
ונגרת אין להם קנס.
שיש להן קנס. אם לא
אדם נזמן לאניה חמשים
כסף כדמתיב (דברים כ"ג)
ונזמן האיש הסובב וגו'
(קדושין כ"ג). ועל הנתינה.
מן הנשואים והיא אסורה
לקבל דהיא נזמנה
כדלמתיב ב"ב (ע"ה):
ועל שם יפנס נשואים
חובתי עליו ושואבי מיס
וגו' (יהושע ע) ק"י
לזו נתינים (קדושין כ"ג).
ועל הכותית. קסנר ג"ר
אחות הן וישנן כולן
לא מתחנן בהם (שם).
ועל השבויה. השאלות
שנפדית פחותה מבת שלל
שנים, דנחוקה בתולה היא,
שאפילו נעברה נשואה
בתולה חמרים (שם).

אף אנו נאמר. אף אנו נדרוש את השמות מה לשון איילונית שקראו
חכמים לנשה שאינה ראויה לילד: דוכנייה. לשון איל תמיס
דמתרגמינן דכר שלים (ויקרא ה). הכי היא כאלו שאינו יולד:
גמ' (ט) (על דעה ב"ד). אם אין לו
מטבילין. על דעתן לך גר בלא מילה
ועבדו: על דעתן ללמד ללמד. שלשה
יהו בטבילתו כדון כל טבילת גר
שזריכיה ג' והן נעשין לו אב והרי
הוא גר על ידיהן ומגשו ביין כשר:
מהו דתימא עובד כוכבים בהפקירא
ניחא ליה. וחזו הוא לו ואין אדם
נעשה שליח ללמד לחובתו שלל
בפניו כלומר שלל מדעתו וקטן לאו
בר דיעה הוא: דהא גבי עבד
ק"ל. כפ"ק דגיטין (דף י"ג). דודאי
בהפקירא ניחא ליה נוח לו להיות
עבד ויהא מותר בהפקיר וימת
השפחות מהיות בן חורין להיות מותר
בבת ישראל דלא יולא ליה ולא שכיחא
ליה להפקירא: קמ"ל. הכא דגבי
עובד כוכבים קטן לא אמרינן הכי:
דמי מילי. דתימא ליה בהפקירא:
גדול. שגל (במדות) הפקירות
ועתים ליה טעמא דליסורא:
הגדילו. קטנים שנתגירו ואפי' עס
אביהן: יבולין למחוס. ולומר אז
אפשינו להיות גרים וחורין לסורן
ואין לנו לעשן כד"ד ואפי' ידעו
תקופה ואם קדש אשה משמיה
אינה זריכה גט להיות כישאל מומר':

לכי גדלה. לא יבנין לה עד שמגדיל:
שזכר אינה יכולה למחוס. ואם מיחתה
הרי היא כישראלית מומר' ליענש
ככל עונשי כ"ד: שיש לן קנס. ו'
כסף אם יאנסו: הכא על הממורת.
אע"פ דלא קרינן ביה ולו מתייה
לאשה (ל) שהרי אינה ראויה לקיימה
אפילו הכי יש לה קנס כדלקמן (ט):
אכ"י לא אמר כר"ב. דמתיב מקנסא
דקסבר לאו תיובתא היא דטעמא
דקנסא שלא יהא חוטא נשכר להפטר:
ר"ב לא אמר כאכ"י. דמתיב
מכתובה דהתם טעמא מאי תקינו
לה רבנן כמנהגה שלל מהא קלה
בעיניו להוליא וכל זמן שלל מיחתה
גירות היא ועבדינן לה תקנאה:
מתני' הכא על הקטנה. פחותה
מבת שלל שאין ביאתה
צוחה מן תפולת חורין: וקטן.
פחות מן תשע שאמרו חכמים אין
ביאתו ביאה וכל על הגדולה:
ימוס' ע"ב. שנתקע על ען צמותו
מקום: וכן כותבין מאתים. אם נשאו
לאיש אחרי כן לא אכדו נכך את
מזונתן אם נשאה סתם ולא פירש
לה כלום: בתולה. שהיא אלמנה או
גרשה או חלושה: מן הנישואין. כגון
שנכנסה לחופה ומת בעלה נזכרה
ניסת לאחר סתם ונזכרה מנה דנחוקה בעולה קיימא משכנסה לחופה:

מטבילין אורו ע"י דעת ב"ד משום דכות הוא. ותימה דהא
זכיהו הוי מטעם שליחות כיוון דכות הוא לו אן
סהדי דעבד ליה שלל כדמוכח בפ"ק דכ"מ (דף י"ג). גבי חכר
משום ד אימתיבא ולא גרע משליחות וא"כ היאך זכין לקטן והלא
אין שליחות לקטן כדלמתיב ב"ב (דף י"ג):

אף אנו נאמר איילונית דלא
ילדה: מתני' הגירות והשבויה והשפחה
שנפדו ושנתגירו ושנשתחררו פחותות
מבנות שלש שנים ויום אחד כתובתן מאתים
ויש להן מענת בתולין: גמ' אמר רב הונא
יגר קטן מטבילין אותו על דעת בית דין
מאי קמ"ל (ד) דכות הוא לו חזקין לאדם
שלא בפניו תניא: זכין לאדם שלא בפניו
ואין חבין לאדם שלא בפניו מהו דתימא
עובד כוכבים בהפקירא ניחא ליה דהא
קיימא לן (א) דעבד ודאי בהפקירא ניחא ליה
קמ"ל דהני מילי גדול דטעם טעם דאיסורא
אבל קמן זכות הוא לו לימא מסייע ליה
הגירות והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגירו
ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים
ויום אחד מאי לאו דאמטבילניהו על דעת
בית דין לא הכא במאי עסקינן בגר
שנתגירו בניו ובנותיו עמו ידניחא להו
במאי דעבד אבוהון אמר רב יוסף הגדילו
יכולין למחות איתבייה אביי הגירות והשבויה
והשפחה שנפדו ושנתגירו ושנשתחררו
פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד כתובתן
מאתים ואי ס"ד הגדילו יכולין למחות יבנין
לה כתובה דאזלה ואכלה בגיורתה: לכי
גדלה לכי גדלה נמי ממוחייא ונפקא יבין
שהגדילה לשהיה אחת ולא מיחתה שוב
אינה יכולה למחות מתיב רבא (א) אלו נעדרת
שיש להן קנס הבא על הממורת ועל
הנתינה ועל הכותית ועל הגירות ועל
השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגירו
ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום
אחד יש להן קנס ואי אמרת הגדילו יכולין
למחות יבנין לה קנס דאזלה ואכלה
בגיורתה לכי גדלה לכי גדלה נמי ממוחייא
ונפקא ביון שהגדילה שעה אחת ולא מיחתה
שוב אינה יכולה למחות אביי לא אמר
כרבא התם קנסא היינו טעמא (א) שלא יאמר
הוא נשכר רבא לא אמר כאכ"י (ב) כתובה
היינו טעמא שלא תהא קלה בעיניו
להוציאה: מתני' הגדול שבא על
הקטנה וקמן שבא על הגדולה ומוכת עין
כתובתן מאתים דברי רבי מאיר (א) וחכ"א
'מוכת עין כתובתה מנה בתולה אלמנה
גרופה וחלוצה מן הנישואין כתובתן מנה
ואין

אבל גבי עובד כוכבים שאינו מעשעד ניחא ליה בהפקירא וכן
נראה דאי לא תימא הכי היכי מיימי סייעתא מההוא דגירות, דלמא
רבנן היא דלפילו גדול לית להו בהפקירא ניחא ליה: אבל קמן
היינו עבד גדול דבקטן מודה רבי מאיר דכות הוא לו דלא ניחא ליה בהפקירא כדלמתיב רבא נשכר ר"ב מאיר אף
עבד קטן וכגון שהוא של כהן דכות הוא לו דלא ניחא ליה בהפקירא כדלמתיב רבא נשכר ר"ב מאיר אף
כיון שהיה בת חוטא ומפטר ר"י לבי גדלה ונהנה מנהי יהודית: אכ"י לא אמר ברבא שלא יהא חוטא נשכר. משמע דרבא לית טעמא
דשלא יהא חוטא נשכר וקשה דלמתיב כפ' שור שנגד ד' וה' (ז"ק דף ל"ח: א) וקנס רבי מאיר דגירי אמת הוה וקנס הוא לית טעמא
ר"מ כדמוכח לענין שור שנגד שלל יטמעו בהן ופריך אלו נעדרת שיש להן קנס הבא על הכותית ואי קניס ר"מ כדמוכח הי"ג ויקנס
ומתיי דהכא לא צע"י למקנס שלל יהא חוטא נשכר והשתא לרצא לית ליה הכא טעם דחוטא נשכר היכי מתיי חסם וי"ל דהתם
אית ליה שפיר האי טעמא כיון דבדין יש להן קנס דגירי אמת הוה אלא דבעי' למקנס להו סברא הוא דמשום טעמא שלל יהא חוטא
נשכר מוקמינן לה אדינא אבל הכא סבירא ליה לרצא דמשום טעמא שלל יהא חוטא נשכר אף ליתן לה כיון דמן הדין לית לה שרי עובדת
כוכבים גמורה היא אם תמחה וכפ' אלו נעדרת (לקמן דף ל"ח: א) דלית ליה לרצא שלל יהא חוטא נשכר גבי צדיקה משום דמוקמינן לה בקדושה:
ושמאל

לנמרי. פ"י לא גרעה אותה ביאה מאמאר בגדול. שכמו שאמאר בגדול פוסלה על שאר האהין. כך ביאת פחותה [כך ט' פסלה על האהין. ע"י כ"ס"ה האשה רבה: מוכת עין שנתקע על עין
כתובתה מאתים. פ"י לא הפסידו כתובתן אם נישאו סתם וחכ"א מוכת עין כיון שאיברה בתולה כתובתה מנה:

כב א מ"י פ"ה מהל'
אישות הל' א' סמג
עשין מה טעמא דה"ע פ"י
סו פ"ג: [.]
כג ב מ"י פ"ה מהל'
אישות הל' א' ו'
סמג ל"ח ק"ח טעמא דה"ע
פ"י: סמג פ"ג: [.]
כד ג מ"י פ"ד מהל' ויה
הל"כ סמג עשין פ"ג
טעמא דה"ע פ"י: רמג
פ"ג: א' וטעמא דה"ע פ"י
רמג פ"ג: [.]
כה ד ה ו מ"י פ"י
מהל' הל"כ הל"ג
טעמא דה"ע פ"י: רמג פ"ג: [.]
כו ח מ"י פ"י מהל'
אישות הל"ג טור
א"ע פ"י: סו:
כז ט מ"י פ"ה מהל'
אישות הל"ג סמג
עשין מה טעמא דה"ע פ"י
סו פ"ד: [.]
כח י מ"י פ"ה טעמא דה"ע
סו פ"ד: [.]
כט כ מ"י פ"ה טעמא דה"ע
טו פ"ד: [.]

תוספות ר"ד

הגירות והשבויה שנפדו ושנתגירו פחותות מבנות ג' שנים ויום אחד כתובתן מאתים ויש להן מענת בתולים. פ"י בחוקת בתולין הן. ואם נמצאת בעולה אומר לה מקחי מקח טעות ואברה כל כתובתה. אמר ר"ה גר קטן מטבילין אותו ע"ד ב"ד. פ"י א"ע"פ שאין לו אב ואם כגון התינוק שנמצא משולך או ששבו ישראל קטני פלשתיים ב"ד מלין אותם והם כישראל לכל דבר. והמורה פ"י מטבילין אותו. דאין גר עד שימול ויטבול. ע"י פרק החולין ודף ס"ח ובפ"ה דיבמות ודף ט"א. מאי קמ"ל דוכין לאדם שלא בפניו תניא זכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו לאדם אלא בפניו. מ"ד בהפקירא ניחא ליה וחוב הוא לו. פ"י שאין אדם נעשה שליח לחביתו שלל כדלמתיב רבא נשכר ר"ב מאיר דכות הוא לו דלא ניחא ליה בהפקירא כדלמתיב רבא נשכר ר"ב מאיר אף עבד קטן וכגון שהוא של כהן דכות הוא לו דלא ניחא ליה בהפקירא כדלמתיב רבא נשכר ר"ב מאיר אף כיון שהיה בת חוטא ומפטר ר"י לבי גדלה ונהנה מנהי יהודית: אכ"י לא אמר ברבא שלא יהא חוטא נשכר. משמע דרבא לית טעמא דשלא יהא חוטא נשכר וקשה דלמתיב כפ' שור שנגד ד' וה' (ז"ק דף ל"ח: א) וקנס רבי מאיר דגירי אמת הוה וקנס הוא לית טעמא ר"מ כדמוכח לענין שור שנגד שלל יטמעו בהן ופריך אלו נעדרת שיש להן קנס הבא על הכותית ואי קניס ר"מ כדמוכח הי"ג ויקנס ומתיי דהכא לא צע"י למקנס שלל יהא חוטא נשכר והשתא לרצא לית ליה הכא טעם דחוטא נשכר היכי מתיי חסם וי"ל דהתם אית ליה שפיר האי טעמא כיון דבדין יש להן קנס דגירי אמת הוה אלא דבעי' למקנס להו סברא הוא דמשום טעמא שלל יהא חוטא נשכר מוקמינן לה אדינא אבל הכא סבירא ליה לרצא דמשום טעמא שלל יהא חוטא נשכר אף ליתן לה כיון דמן הדין לית לה שרי עובדת כוכבים גמורה היא אם תמחה וכפ' אלו נעדרת (לקמן דף ל"ח: א) דלית ליה לרצא שלל יהא חוטא נשכר גבי צדיקה משום דמוקמינן לה בקדושה:
ושמאל

מוכת עין שנתקע על עין באונו מקום ויצאו בתוליה

(א) ונדבר רבינו אטו נתישב קושיות מ"א בן ד"ה קשה וי"ש. (ב) ג"ש ביבמות דף ק' דמייירי שם ביבאל חן טעם דעשע מלאמר בגדול אבל פחותה מן טעם לא מייירי חסם כלל ו"ע.

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

(א) ומה מד: (ב) ונקמן
(ג) ונקמן מי: (ד) ונקמן
(ה) ונקמן מי: (ו) ונקמן
(ז) ונקמן מי: (ח) ונקמן
(ט) ונקמן מי: (י) ונקמן
(יא) ונקמן מי: (יב) ונקמן
(יג) ונקמן מי: (יד) ונקמן
(טו) ונקמן מי: (טז) ונקמן
(יז) ונקמן מי: (יח) ונקמן
(יט) ונקמן מי: (כ) ונקמן
(כא) ונקמן מי: (כב) ונקמן
(כג) ונקמן מי: (כד) ונקמן
(כה) ונקמן מי: (כו) ונקמן
(כז) ונקמן מי: (כח) ונקמן
(כט) ונקמן מי: (ל) ונקמן

ואין להן טענה כחולין. אין יכול להפסיקה אותו מנה ולומר בחזקה
בתולה נשאתך והרי מקמי מקח טעות: **גב' עשאה מוכה עץ.**
נהי דאין ציאלו ציאה מיהו לא גרע מעץ הנמקע ולרנבן דפליגי
אמוכה עץ כמזכה מנה וכן אמוכה עץ כמזכה מנה וכן
לא ישא את מוכת עץ הא נמי
אסירא ליה: **אין מוכה עץ ככשר**
אדם. ואי בעולה לא הוה כמזכה
עץ נמי ליתא: **כאפי נפשה.** בלא
גברי בלא אמר רב יהודה משמיה
דרב ומשמיה דשמואל אלא אינהו
גופייהו איפלוג בה: **וקמן שבל על**
הגדולה ומוכה עץ. ומדפליגינהו
מנא לתרמי ולא איפלוג רבנן אלא
במוכה עץ שמעת מינה אין מוכת
עץ ככשר: **הכי קאמר גדול הכה**
על הקטנה ולא כלום. אינה ציאה
לדברי הכל הלך כמזכה מאתים
ולא איפלוג רבנן עלה דפחות מכאן
כיומן אכזב בעין דמן כמזכה
נה (דף מד): גבי בת פחותה מג'
שנים ויום אחד מה הדמעה היוצאת
ע"י אכזב צאה אחרת תחתיה אף
במליס של פחות מכן חורין אחרים
תחתיה: **וקמן שבל על הגדולה.**
מוכה עץ היא זו וכמזכה מאתים
דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל
מוכה עץ כמזכה מנה והא נמי
דקא משמיה לה מוכת עץ כמזכה
מנה: **כשהכיר בה.** כשנסקה וכתב
לה כתובה היה יודע שהיא מוכת
עץ: **מדמי לה לבוגרת.** דקיימא
לן שכלו בתוליה במס' יבמות (דף
טז): דקמי בתוליה^(א) פטר לבוגרת
שכלו בתוליה ואפי' הכי כמזכה
מאתים: **ולא כלום.** דמקח טעות
הוא ואפי' מנה אין לה: **היא אומרת**
מוכה עץ אני. משנתנו היא: והוא
אומר לא כי אלא דרוסה איש אס.
הנושא את האשה בחזקת בתולה
ולא מנא לה בתוליה היא אומרת
מוכה עץ אני כו' ש"מ אית לה
כתובה או מנה או מאתים דאי לית
לה מאי נאמנת דקאמר רבן גמליאל
אלמא מוכת עץ שלא הכיר בה יש
לה כתובה מיוצמא דרמי בר חמא
לדאמר לא הכיר בה דברי הכל ולא
כלום: **אלא אומר רבא לר"מ בין**
הכיר בה בין לא הכיר בה מאתים.
ומתני' דקמי היא אומרת מוכת עץ
אני וקא תבעה מאתים רבי מאיר
היא: **לרבנן הכיר בה מנה.** ומתני'
דהכא דקמי ומתים אומרים מוכת
עץ מנה כשהכיר בה: **לא הכיר בה**
ולא כלום. והא לא מלינו למימר
לר' מאיר הכיר בה מאתים לא הכיר
בה מנה דאי במקח טעות מחוקין
ליה משום דלא הכיר בה לית לה מידי

ישמואל אמר אין מוכת עץ בבשר. בלא הסיר בתולין איירי
דאי צהשיר למה יש לה להיות פחותה ממוכה עץ:
לרבנן הכיר בה מנה לא הכיר בה ולא כלום. ומתני' ר"מ היא
ולא רבנן ולא תאמר אמאי לא קאמר לרבנן צין הכיר
בה צין לא הכיר בה מנה כדקאמר
במסקנא ומיני מתניין לדברי הכל
וי"ל דלא ניחא ליה למימר הכי
דכיון דרבנן מדמו לה לבעולה היא
בלא הכיר בה כמו נכסה בחזקה
במנה ונמלאת בעולה וסבירא ליה
לית לה ולא כלום ובמסקנא סבר
הא לדמיו לה לבעולה היינו לענין
מנה אבל מקח טעות לא הוה כמו
בעולה דאינו מקפיד כ"כ במוכה
עץ שיהא מקח טעות:
הדר ביה רבא מההיא. אבל
מהא לא צעי למימר דהדר
ציה משום דמקח טעות לגמרי משמע
וא"ת מנא לן דהדר ציה ממה שאמר
לרבנן לא הכיר בה ולא כלום נאמר
שחזר בו ממה שאמר לא הכיר בה
לר"מ מאתים אלא נפרש לא הכיר
בה מנה וטוין צרימא כרבי מאיר
וי"ל כדפי' לעיל צקונטרס דאין
זה סברא דאי חשיב מקח טעות
לא יהא לה כלום ואי לא חשיב
מקח טעות למה לא יהא לה
מאתים כיון דמדמה לה לבוגרת דאטו
לבוגרת פוחתין לה כמזכה^(א):
אמר

גליון הש"ס
גב' ואמר רבא מאן דקא
מורבי שפיר. שבת קכג
ע"א ר"ה ו ע"ב:

מוסף רש"י
היא אומרת משארסתני
נאבסתי. ואי לי מאתים
(קטן טו.)

אדם הא לא איתעביד בה מעשה כדרי אדם ורבנן איתעבידו לה לבעולה
נדמיה לבוגרת בוגרת לא איתעביד בה מעשה כלל הא איתעביד בה
מעשה אבל לא הכיר בה לדברי הכל ולא כלום מתיב רב נחמן^(א) היא
אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסה איש את ר"ג ור'
אליעזר אומרים נאמנת אלא אמר רבא בין הכיר בה ובין לא הכיר בה לר"מ
מאתים לרבנן הכיר בה מנה לא הכיר בה ולא כלום והדר ביה רבא דתניא
כיצד^(ב) הוצאת שם רע בא לבית דין ואמר פלוני לא מצאתי לבתך בתולים
אם יש עדים שזינתה תחתיו יש לה כתובה מנה אם יש עדים שזינתה תחתיו
בת סקילה היא הכי קאמר אם יש עדים שזינתה תחתיו בסקילה זינתה
מעיקרא יש לה כתובה מנה^(ג) ואמר רב חייא בר אבין אמר רב ששת זאת
אומרת כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה ומתיב רב
נחמן^(ד) הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני
נאנסתי ונסתחפה שדהו והוא אומר לא כי אלא עד שלא אירסתין והיה
מקחי מקח טעות ולית לה כלל ואמר להו רב חייא בר אבין אפשר רב עמרם
וכל גדולי הדור יתבי כי אמר רב ששת להא שמעתא וקשיא להו ושני מאי
מקח טעות נמי ממתים אבל מנה אית לה ואת אמרת לית לה כלל^(ה) ואמר
רבא מאן דקא מותיב שפיר קא מותיב: **מקח טעות לגמרי משמע ואלא**
קשיא הך תריץ ואימא הכי אם יש עדים שזינתה תחתיו בסקילה זינתה
מעיקרא ולא כלום נמצאת מוכת עץ יש לה כתובה מנה והא רבא הוא
דאמר לרבנן לא הכיר בה ולא כלום אלא ש"מ הדר ביה רבא מההיא ת"ר
כנסה ראשון לשום נישואין ה"ש לה עדים שלא נסתרה אי נמי נסתרה ולא
שהתה כרי ביאה אין השני יכול לטעון טענת בתולים שהרי כנסה ראשון
אמר

תוספות ר"ד
איתמר קטן שבא על
הגדולה רב אמר עשאה
מוכה עץ. פי' דכיון
שצויה בתוליה אינו
שארן ביאתו ביאה לא
גרע מיץ התקע וכמזכה
מנה לרבנן ושמואל אמר
אין מוכת עץ בבשר
פי' בבשר אדם ואי
בעולה לא הוה מוכת
עץ נמי לא הוה
הווי היא כאלו משמיה
היא באצבעה שהמסכת
בתוליה באצבעה לא
הפסידה מאתים דרוסקא
דרוסת איש ומוכה עץ
לרבנן הפסידה מאתים
אבל במיעוץ לא הפסידה
המאתים כיון שאין כותבה
אלא שלא להצטער תחת
בעלה ובמוכה עץ פליגי
רבנן משום דהווי שלא
לדעתה ומינסא בהכי.
אמרי כפי' ד' אחין כל
הני מעיבות של בית
ר' חמר שמן וק"ל
בשמואל ברינן: אמר
רבמ"ח מחלוקת כשהכיר
בה. פי' כשכונסה וכתב
לה כתובה היה יודע
שהיא מוכת עץ דר"מ
מדמי לה לבוגרת פי'
דק"ל דכלו בתוליה
ואפי' כתובתן מאתים
ורבנן מדמו לה לבעולה
דר"מ אדמיה לה לבוגרת
לדמו לה לבעולה בעולה
איתעביד בה מעשה
(בוגרת) וכי' אדם
האן לא איתעביד בה
מעשה ורבנן אדמיה לה
לבעולה לדמו לה לבוגרת
בוגרת לא איתעביד
בה מעשה כלל הא
איתעביד בה מעשה
אבל לא הכיר בה ד"ה
ולא כלום פי' שמקח
טעות הוא. ורבא אסיק
בין הכיר בה ובין
לא הכיר בה לר"מ
כמזכה מאתים לרבנן
כמזכה מנה. וק"ל לרבנן
ולא כר"מ דחידו רבנים
הלכה כרבנים: מתני'
בתולה אלמנה גרושה
וחלוצה מן הנשואין
כתובתן מנה ואין להן
טענת בתולים. הגירסה
השבויה והשפחה שנפדו
ושנתחררו ושנשתחררו
יתירות על ג' שנים
ויום א' כתובתן מנה
ואין להן טענת בתולים.
פי' בתולה מן הנשואין
וכגון שנכנסה לחופה
ומת בעלה בחזקת בעולה
קיימא משעה שנכנסה
תחתיו וככותבה מנה
אם נשאת לאחר סתם
ואין להם טענת בתולים
להפסידה אותה מנה
ולומר בחזקת בתולה
נשאתין והרי מקחי מקח
טעות: חנו רבנן כנסה
הראשון ולא נשואין
ויש לה עדים שלא
נסתרה או שנסתרה אלא
שלא שהתה עמו כרי ביאה
אין השני יכול לטעון טענת בתולים פי' להפסידה מנה הראוי לאלמנה מן הנשואין שהרי כנסה הראשון. ואפי' שהעדים מעידין אינו יכול לטעון.

ואי לאו מקח טעות הוא אין חילוק צין הכיר ללא הכיר: והדר ציה רבא גרי' ולי"ג מההיא. והדר ציה רבא ממאי דאמר לרבנן לא
הכיר בה ולא כלום אלא צין הכיר צין לא הכיר יש לה מנה לרבנן ומאתים לר"מ ומתני' דהתם דברי הכל: **הולאת שם רע.** ליענש
מנא כסף אם שקר וליסקל אם אמת היה: **בא לבי'.** זקוק לבוא לבי' ואומר כו': **ואמר רב גרסי:** ומוסיב רב נחמן גרי':
נסתחפה שדהו. מולך גרס. כארס שהמטר צא וסוחף את זריעתו וטוקרה: **מקח טעות לגמרי משמע.** ואין לה כלום: **כי אמרה**
רב ששה להא שמעתא. להא זאת אומרת דלעיל דיש לה כתובה מנה: **וקשיא להו.** הא דאוחזינן: **ואמר רבא גרסי:** **ואלא קשיא הך.**
ואקשינן לרבא אלא קשיא הך דלעיל דקמי זינתה מעיקרא יש לה כתובה מנה: תריץ. להיא דלעיל דכילד הוצאת ש"ר תירוצא דתרת
לה לא תתלצה הכי אלא הכי אם יש עדים כו': **נמלאת.** לא הכיר בה משמע וקא מתוך רבא יש לה כתובה מנה אלמא הכיר ציה מההיא דלעיל דהא
אינה אמר לרבנן ולא כלום וכרצי מאיר נמי לא תוקמה דהא רבי מאיר מאתים קאמר: **יש לה עדים שלא נסתרה.** רבותא אשתעינן
דאפי' הכי אין השני יכול לטעון טענת בתולים להפסיקה כמזכה ולימא מקח טעות הוא: **שהרי כנסה ראשון.** ועליו לדעת שנבעלה:
זאת

ואי לאו מקח טעות הוא אין חילוק צין הכיר ללא הכיר: והדר ציה רבא גרי' ולי"ג מההיא. והדר ציה רבא ממאי דאמר לרבנן לא
הכיר בה ולא כלום אלא צין הכיר צין לא הכיר יש לה מנה לרבנן ומאתים לר"מ ומתני' דהתם דברי הכל: **הולאת שם רע.** ליענש
מנא כסף אם שקר וליסקל אם אמת היה: **בא לבי'.** זקוק לבוא לבי' ואומר כו': **ואמר רב גרסי:** ומוסיב רב נחמן גרי':
נסתחפה שדהו. מולך גרס. כארס שהמטר צא וסוחף את זריעתו וטוקרה: **מקח טעות לגמרי משמע.** ואין לה כלום: **כי אמרה**
רב ששה להא שמעתא. להא זאת אומרת דלעיל דיש לה כתובה מנה: **וקשיא להו.** הא דאוחזינן: **ואמר רבא גרסי:** **ואלא קשיא הך.**
ואקשינן לרבא אלא קשיא הך דלעיל דקמי זינתה מעיקרא יש לה כתובה מנה: תריץ. להיא דלעיל דכילד הוצאת ש"ר תירוצא דתרת
לה לא תתלצה הכי אלא הכי אם יש עדים כו': **נמלאת.** לא הכיר בה משמע וקא מתוך רבא יש לה כתובה מנה אלמא הכיר ציה מההיא דלעיל דהא
אינה אמר לרבנן ולא כלום וכרצי מאיר נמי לא תוקמה דהא רבי מאיר מאתים קאמר: **יש לה עדים שלא נסתרה.** רבותא אשתעינן
דאפי' הכי אין השני יכול לטעון טענת בתולים להפסיקה כמזכה ולימא מקח טעות הוא: **שהרי כנסה ראשון.** ועליו לדעת שנבעלה:
זאת

אין השני יכול לטעון טענת בתולים פי' להפסיקה מנה הראוי לאלמנה מן הנשואין שהרי כנסה הראשון. ואפי' שהעדים מעידין אינו יכול לטעון.